

ALGEMENE BESCHOUWING CDA-FRACTIE 10 NOVEMBER 2020

Voorzitter, geachte aanwezigen, geachte luisteraars/kijkers,

De decentralisaties in de afgelopen jaren waren onvoldoende vergezeld van de benodigde middelen. Alle onzekerheid van de huidige coronatijd komt hier bovenop. De economische en maatschappelijke gevolgen zijn voelbaar maar nog niet in z'n totaliteit te overzien. Bij het maken van financiële keuzes zitten we in de spagaat van bezuinigen en investeren.

Het zwembad in de Polfermolen moet per 1 januari dicht, willen we ons zelf niet tegenkomen. Sociaal gezien moeten we een antwoord vinden op de stijgende armoede. Hoe houden we de lokale middenstand overeind? Hoe gaan we om met de stijgende kosten in de Wmo en de jeugdzorg. Voor dat laatste is er extra compensatie t/m 2022, maar voor de jaren daarna ontbreekt nog duidelijkheid. Het zelfde geldt voor de opschalingskorting; die wordt dit en het volgende jaar niet doorgevoerd, maar wat daarna? Diverse Tweede Kamer fracties, waaronder het CDA, zet zich namens vele lokale bestuurders volop in om die korting helemaal van tafel te krijgen. Ook de druk op het kabinet om de herijking van het gemeentefonds evenwichtiger vorm te geven wordt steeds groter.

Gelukkig is er compensatie om de gevolgen van Corona enigszins op te vangen. Maar daarmee zijn de gemeentefinanciën nog niet structureel op orde en staan we ook de komende jaren voor moeilijke keuzes en opgaven. Denk aan het tekort aan starters- en zorgwoningen, de taakstelling in de energietransitie, de zorg voor de meest kwetsbaren en het herstel van de lokale economie.

Voorzitter, de meeste beleidsvoornemens van het college onderschrijft onze CDA-fractie: dan hebben we het zeer zeker over de taakstellingen in het sociaal domein vanwege de te verwachten grote kostenstijgingen en het onderhoud van het lokale wegennet met flinke investeringen, zowel structureel als incidenteel.

Onze fractie heeft nog enkele vervolgvragen op de antwoorden op de schriftelijke vragen.

- Kan het college nog eens de wijziging van de rentesystematiek ingaande 2021 toelichten? Wij stellen deze vraag omdat in het verleden steeds weer op verregaande consequenties bij extra uitnames uit reserves en voorzieningen gewezen werd.
- Programma ruimtelijk domein. Het heeft onze fractie verwonderd dat voor aanvang en aanpak van de gebiedsontwikkelingen Oost en West een voorstel aan de raad werd voorgelegd inclusief onderzoeksbudget, terwijl dit ten aanzien van de gebiedsontwikkeling Berg niet is gebeurd. Er was weliswaar een raadsinfobijeenkomst over grondbeleid en gebiedsontwikkelingen, maar dit raakt ons inziens ook de

kaderstelling en keuzemogelijkheid van de raad. Waarom niet pro actief eerst ideeën delen met de raad én inwoners van Berg; het oplatens van allerlei proefballonnetjes vooraf lijkt weer op een top-down-aanpak.

- Moeten wij uit de beantwoording van de vraag over de grondverontreiniging Villa Via Nova begrijpen dat de gemeente zelf niet actief de herkomst van de grond heeft onderzocht?
- Dank voor het overzicht uitgevoerd en gepland wegonderhoud. Aanvullende vragen: is de verwachting reëel dat met de geplande inhaalslag de intentie van adaptief wegbeheer wordt benaderd? En is er op het terrein van wegenonderhoud ook al sprake van ontzorging mogelijk en zo ja, zijn daar voorbeelden van?
- Diverse projecten baren zorgen en wij begrijpen niet dat ontwikkelaars raad en college niet zelf informeren over de stand van zaken. Dat getuigt van weinig respect voor de volksvertegenwoordiging. Ik denk hier aan Croix de Bourgogne, de toekomst van het Pradoegebouw, Kasteel Oost en Boslust.
- Ook hebben we nog een openstaande vraag uit de kaderbriefbehandeling is er nog werk gemaakt van een aanpassing van het aanbestedingsbeleid?
- Wat betreft de pogingen om tot een geluidswal te komen in Houthem worden er door de CDA-Tweede Kamer fractie met steun van Kamerleden uit diverse andere fracties momenteel vervolgvragen gesteld aan de minister, mede in relatie tot de aanstaande renovatie van de A79.
- Verder ondersteunen we van harte een door PGP in te dienen motie onder de titel 'ongehinderd' in het kader van de lokale inclusie agenda (LIA) om daarmee een nulmeting toegankelijkheid openbare gebouwen uit te voeren. Het is een volgende stap voor mensen met een beperking om volwaardig mee te kunnen doen.
- Tenslotte staan er nog belangrijke dossiers ter afronding op de raadsagenda's tussen december en april: daarbij denken we aan het armoedebeleid, de toekomst van de Polfermolen, de najaarsnota, sport- en accommodatiebeleid en niet op de laatste plaats de consequenties van Corona. Al die genoemde zaken zullen ook financiële gevolgen hebben, waardoor vooralsnog weinig ruimte is voor nieuw beleid.

Voorzitter, fractiegenoot Thomas Brune wil ter afronding nog aandacht vragen voor enkele onderwerpen.

Woningbouw jongeren, starters & ouderen

Wat betreft woningbouw maakt de gemeente Valkenburg aan de Geul goede stappen, maar het mag wat betreft de CDA-fractie nog een versnelling omhoog. De wethouder heeft een aantal weken geleden kenbaar gemaakt dat er in het jaar 2020 méér dan 150 woningbouwinitiatieven zijn binnengekomen, van rijp tot groen (informele aanvragen, plannen waarover wordt gesproken). Daarvan vallen 100 binnen de categorie 'bijzonder' (starterswoningen, nestverlaters, zorgwoningen etc.) die vallen binnen de woonvisie die we

als gemeenteraad hebben vastgesteld in december 2019. Dat is dus het goede nieuws. Wat ons betreft kan de wethouder echter ook per direct aan de slag met de volgende plannen: namelijk de leegstaande schoolgebouwen in Broekhem, Vilt & Houthem. Daarnaast hebben wij ook al eerder kenbaar gemaakt dat er op korte termijn werk gemaakt moet worden van de mergelwoningen in de Wethouder Paulssenlaan, woningen waar veel vraag naar is onder jongeren. Kan de wethouder ons een toelichting geven op bovenstaande projecten?

Subsidies

Uit onderzoek blijkt dat gebrek aan kennis over subsidies gemeenten geld kan kosten. Maar ook het omgekeerde geldt: investeren in subsidiekennis loont. Gemeenten laten veel geld liggen als het gaat om subsidiegeld van de provincies, het Rijk, Europa en nationale fondsen zoals banken en particuliere stichtingen.

Wij weten dat de gemeente Voerendaal hier vorig jaar mee aan de slag is gegaan en ook wij als CDA-fractie willen al heel lang actie op dit punt. Wij vragen dan ook of de rest van de raad kan instemmen met ons verzoek het college een voorstel te laten voorbereiden. Hierin moet dan gekeken worden of één persoon of een bureau voor ongeveer 2 jaren de gemeente kan helpen met subsidieonderzoek. De financiering hiervan kan wat ons betreft komen uit de strategische reserve. Na 2 jaren kunnen we dan evalueren en kijken of het zich heeft gelooond.

Cultureel Erfgoed

Wat ons betreft mag het college van B&W nog meer werk maken van beleid rondom Cultureel Erfgoed. Uit het Toeristisch Imago Onderzoek 2014 blijkt dat alle hoog scorende steden, historische steden zijn. Dit sluit aan bij de woorden van de Utrechtse geschiedkundige en auteur René de Kam, 'Erfgoed is ook meer dan een reflectie van je identiteit. Jij wordt blij in oude mooie steden, net als in de mooie natuur.'

Zo zien wij vele kansen in de Plenkertstaat, het Kastelenpark & opwaardering van historische panden. Daarnaast bestaat er een Coöperatie Erfgoed Limburg. Een coöperatie waarin de Provincie Limburg samen een intentieovereenkomst heeft getekend met 28 erfgoedorganisaties. Er wordt gewerkt aan de inrichting van een gezamenlijk informatieservicepunt, de ontwikkeling van een verhalen- en collectiewebsite, aan gezamenlijke publieksgerichte projecten en aan de ontwikkeling van de erfgoedzorg. VVV Zuid-Limburg is hier ook lid van. Is het college bereid om met de VVV om tafel te gaan en te kijken hoe wij als gemeente ons Cultureel Erfgoed hier ook bij kunnen betrekken?

Ignatiusvallei

In de begroting 2021-2024 staat dat in september 2020 een nieuwe kandidaat partij zich heeft gemeld. Het is nog afwachten in hoeverre dit leidt tot een concrete hernieuwde en snelle aanpak.

Wij als CDA-fractie pleiten al jaren voor een goede herontwikkeling. Wij hopen dan ook dat het college het onderste uit de kan haalt om hier een geslaagd project van te maken, voor zover dat in onze macht ligt. Daarnaast hopen wij dat de gemeente de inwoners op tijd informeert en betreft bij het project. Communicatie is essentieel. Dit is in het verleden te vaak te laat gezet en dat moeten we deze keer voorkomen.

Onderzoek stille reserves

De CDA-fractie vraagt zich hardop af of wij als gemeenteraad niet een onderzoek moeten laten doen uitvoeren naar onze stille reserves. Dit onderzoek kan gedaan worden door de Rekenkamercommissie. Hierdoor krijgen we inzicht in de stille reserves (en dus een uitgebreider inzicht in het weerstandsvermogen). Ook kunnen we dan kijken of er gebouwen (opstallen) en gronden verkocht kunnen worden die niet perse in onze portefeuille thuishoren. Daarmee kan vervolgens de Algemene reserve worden bijgevuld en anderzijds ben je exploitatiekosten kwijt. De gemeente Vaals heeft het hier onlangs ook over gehad.

Vergroening stadscentrum en nieuwe projecten kernen

Vergroening van stads- en dorpscentra wordt steeds belangrijker. Uit een rapport van het Waterschap Limburg met de titel 'Groene stad, vitale stad' blijkt dat vergroening van een centrum of wijk zorgt voor een grotere vitaliteit onder gelijkwaardige groepen burgers. Ook blijkt dat vergroening zorgt voor een functie als airconditioning (niet onbelangrijk in de steeds drogere en warmere zomers), zorgt voor geluidsreductie in de omgeving en het draagt bij aan de sociale cohesie.

Daarnaast vindt de CDA-fractie ons nieuwe winkelcentrum ontzettend mooi, passend binnen de omgeving en kwalitatief van hoogstaand niveau. Echter denken wij wel dat er meer werk gemaakt kan worden van de aankleding en de gezelligheid door het nog meer inpassen van groen. Dat is ook een veelgehoord geluid onder inwoners.

Daarop aansluitend vragen wij ook of in de toekomstige gebiedsvisies & eventuele projecten het aspect 'groen' een hoge attentiewaarde heeft? Graag een reactie op dit thema van het college.

Namens de CDA-fractie,

Math. Knubben, fractievoorzitter